

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTMAN305SKS Helyesírási, nyelvhelyességi gyakorlatok szem.

Tantárgy neve: Helyesírási	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMAN105, BTMAN305SKS (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Helyesírási, nyelvhelyességi gyakorlatok szem.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMAN305SKS (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 2Ö (A szak kerestféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak összel, páros számúéit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszám 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszám 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszám 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszám 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A tantárgy feladata a helyesírási kompetenciák fejlesztése az aktuális (12.) helyesírási szabályzatnak megfelelően, valamint a nyelvhelyességi szabályok tudatos alkalmazása a közéleti szövegtípusokban (különös tekintettel az idegen szavak írására, a szakszavak és a terpeszkedő kifejezések használatára).</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: helyesírási, nyelvhelyességi kompetencia fejlesztése <i>tudás:</i> A magyar helyesírási szabályzatának alapvető ismerete <i>képesség:</i> a szabályzatnak megfelelő írásbeli kommunikáció <i>attitűd:</i> önkorrekcióna való törekvés az írásbeli és szóbeli kommunikációban <i>autonómia és felelősség:</i> a helyesírási norma követése és azok széleskörű terjesztése</p>	
<p>Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bemeneti teszt 2. A magyar helyesírási szabályzat leíró vagy előíró jellegéről 3. A magyar helyesírási alapelvei 4. A magyar helyesírási szabályzatának újításai 5. Gyakorlatok a bemeneti teszt szerinti kritikus feladattípusokban 6. A helyesírási kultúra fejlesztésének régi és új technikái 7. A helyesírási mérés és fejlesztés gyakorlati típusai 8. Digitális portálok a helyesírási szolgáltatásban 9. Helyesírási felmérés, önkorrekcióna 10. Az idegen szavak helyesírási és nyelvhelyességi problémái 11. A szakszavak helyesírási és nyelvhelyességi problémái 	

12. A terpeszkedő kifejezések
 13. Nyelvhelyességi gyakorlatok
 14. Kimeneti teszt

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): SZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerzhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerzhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

A magyar helyesírás szabályai. 12 kiadás. Akadémiai Kiadó, 2015.

ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES, A helyesírás mérés és fejlesztés gyakorlattípusai egy helyesírási verseny tükrében. *Anyanyelv-pedagógia* VIII/1., 2015

ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES, A magyar helyesírás rendszere. In: *Mozaikok a magyar nyelvről és a nyelvhasználatról. Segédkönyv az anyanyelvi kritériumvizsgálóhoz.* ELTE, Bp., 2015. 71-107. http://metodika.btk.elte.hu/file/TAMOP_BTK_BMT_10.pdf

KESZLER BORBÁLA, Megjelent A magyar helyesírás szabályai 12. kiadása. *Nyr.* 139. évf. 3, 2015, 253-269.

ZIMÁNYI ÁRPÁD, A helyesírás-szabályozás módszertana In: Balázs Géza (szerk.) *Jelentés a magyar nyelvről 2010–2015: új szavak, kifejezések, 2010-2015.* 247 p.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

ZIMÁNYI ÁRPÁD, A barbecue-tól a wellnessig: Idegen szavaink írásmódja az új szabályzatban *ÉA* 2015, 37:(5) p. 2.

ZIMÁNYI ÁRPÁD Szakszavaink helyesírásáról. *ÉLET ÉS TUDOMÁNY* 2017, 72:(36) p.

ZIMÁNYI ÁRPÁD 1999. *Nyelvhelyességi gyakorlókönyv.* Eger, EKTF Líceum Kiadó.